

YDDINGEN RUNT START 1976

Arkiv bilder Kjell Wihlborg, på bilden tillsammans med Magnus "Masse" Månsson och Arne Andersson, uppväxt i Skivarp, och löpstark, dock inte som hans namne på 40-talet. Gruppbilderna: Tomas Hansen.

Svettiga bilder till idrottsminnen

Berättarkvällen den 27 februari handlade om hur idrott kom till byarna i Oxie och närliggande härader med några pionjärorter redan i slutet av 1800-talet. Det är ingen överdrift att säga att kvällens båda berättare, Kjell Wihlborg och Magnus "Masse" Månsson har låtit idrotten till stor del forma deras liv. De prutar inte på uppfattningen att detta har varit givande om än inte alls lönande. Det handlade om tider, då idella insatser var självklara.

Det var något av en slump, när Kjell Wihlborg drabbades av möjligheten att skapa "Yddingen runt" för löpare och vandrare i en natur som Kjell ofta återgett i konstnärlig form, bilder av både koja och slott. Området var väl valt för en slinga på 12 km. Greven på Skabersjö Otto Thott välsignade evenemanget, eftersom det skulle äga rum i oktober och markerna var skördade så ingen skada kunde befaras.

Allt fler ville vara med när Heleneholms IF kallade, till slut 3000 aktiva. Det krävde organisation och olönade insatser som kunde summeras till veckor och månader, Kjell och Barbro Wihlborg designade och tryckte inbjudningar och diplom, fixade medaljer och tillsammans med andra frivilliga ordnade allt från inkvartering till "tvagning" i den på höstkanten rätt svala sjön. Bonus inhöstades som goda vänner och lustiga minnen av löpare som passerade revy ur Kjells bildmagasin. Däribland hittade man storheter som Dan Glans från Tyringe, 1978 Stor Grabb nummer 302 i friidrott, och en annan nordskåning maratonlöparen från Killeberg Kjell-Erik Ståhl, Sveriges genom tiderna främste maratonlöpare med 101 genomförda lopp, 70 av dem under 2 tim 20 min, fortfarande svensk rekordhållare.

Heleneholms IF, en av landets främsta idrottsklubbar, tog plats den här kvällen. ”Masse” Månsson betonade detta när han talade varmt om engagemang och ledarskap. Kanske bristvaror idag. Många i Kummingårdens stora sal hade tagit sig runt sjön, springande eller gående. Det blev eftersnack och alla på bild.

Löparbanor för livet

”Masse” var 13 år, när hans lilla hemby Skurup anlade en uppenbart inbjudande idrottsplats med löparbanor. Det blev kicken som formade hans liv med aktiv idrott, ledarskap och så gymnastik som pedagogisk yrkesutövning. Dessförinnan hade ynglingarna cyklat Skurup-Veberöd tur&retur, möjligen spelat pingis eller i bästa fall brottats lite i Skivarp. Så småningom blev han lite journalist också med start i närliggande Ystads Allehanda.

Heleneholms IF och Finish i Vellinge framstår som två framgångsrika klubbar. Många byar anlade idrottsplatser och löparbanor i publikdraget efter 1940-talets löparlegender Gunder Hägg och Arne Andersson, men tyvärr har de flesta tynat bort och marken kommit till annan användning.

Idag händer det inte så sällan att föräldrar driver 12-åringar till att försöka ta mästerskapstitlar i juniortävlingar, men det är för ambitiöst, menar ”Masse”, för vid 15 år har de flesta tröttnat och lagt av.

Snuvade på allsvenskan

Som Oxie-bo under ett antal år hade ”Masse” fångat upp att Malmös kommunalråd Arne Lundberg hade vuxit upp i Toarp och varit med om att starta en idrottsförening med bas i byns godtemplarborg på toppen av Godtemplarvägen. Arne Lundberg stod en gång på Malmö Stadion beredd att hylla det lag, IFK Malmö eller GAIS, som skulle vinna och gå upp i Allsvenskan. Ett tag var det IFK, sen var det GAIS, men i Göteborg pågick en match, som gällde Allsvenskan för Örgryte. Under bara några minuter var tre lag uppe i högsta serien, men det blev Örgryte som fick ta steget upp och Arne fick inte hålla något hyllningstal. ”Fotboll är i alla fall fotboll” lär vara en bevingad ”expertkommentar” av TV-medarbetaren, AIK-aren, Rudolf ”Putte” Kock. Sant nog!

Sent för kvinnorna

Även inom idrott har flickor och kvinnor motarbetats med närmast diskriminerande regler. Men nu tar de plats även i en så avancerat teknisk gren som stavhopp. Det lär väl visa sig hur det går med ledarskapsfrågan för dem. Kjell och ”Masse” var bekymrade över att det nu uppenbart inte är så populärt med ideella insatser. Värderingen av den breda idrotten ligger inte högt, vilket bl.a. visar sig, när idrottsstaden Malmö magasinerar sitt Idrottsmuseum. Kanske skulle det i stället

kunna utvecklas till ett forum för bredd, medan MFF balanserar på en smal topp.

”Masse” var lite bekymrad inför inviten ”att hålla föredrag”. Inte riktigt hans gren. Men det var ju till en berättarkväll han hade välkomnats. Där höll han farten.

Noterat av
Per Ragnarson

